

Nederlandse taalkunde: taalkundige analyse van historische teksten (A000341)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

B (semester 2) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Colleman, Timothy LW06 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodssessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Engels)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Frans)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Scandinavistiek)	5	B
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	5	B
Master of Arts in de historische taal- en letterkunde	5	B
Uitwisselingsprogramma taal- en letterkunde	5	B

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

historische sociolinguïstiek, taalvariatie Nederlands, 16^e-20^e eeuw

Situering

Heel lang is de studie van de historische ontwikkeling van het Nederlands nogal eenzijdig een beschrijving gebleken van de ontwikkeling van het Nederlands *naar een/de standaardtaal toe*. Dat had te maken met de aard van de bronnen (exclusief geschreven), en met de heersende ideologie: het leek een evidentie dat elke natie een standaardtaal zou ontwikkelen en daarom werd gefocust op die ontwikkelingen en verschijnselen die hebben bijgedragen aan de standaardtaal zoals we die vandaag kennen. Dat het oudere Nederlands uitgesproken regionaal gekleurd was werd daarbij wel verrekend. Maar dat het oudere Nederlands ook bijzonder veel sociaal gekleurde variatie vertoonde, daar werd weinig of geen aandacht aan besteed. Daar is de jongste twintig jaar verandering in gekomen met de opkomst van de historische sociolinguïstiek.

Inhoud

In dit vak maken we kennis met de historische sociolinguïstiek als brede, internationale discipline, en gaan we na wat dat onderzoeksperspectief voor het Nederlands kan betekenen. Aan de hand van artikelen over een aantal case studies, gaan we na welke bronnen we kunnen gebruiken om te reconstrueren hoe mensen echt spraken in de 16^e, 17^e, 18^e, 19^e, en eerste helft 20^e eeuw, de periode dus waarvoor we niets dan geschreven bronnen hebben om ons te documenteren.

Begincompetenties

Eindcompetenties

- 1 Kunnen uitleggen op welke vragen de historische sociolinguïstiek een antwoord probeert te geven.
- 2 Weten welke bronnen gebruikt kunnen worden om het gesproken Nederlands van vroeger te reconstrueren.
- 3 Inzicht hebben in de methodologische en ideologische uitdagingen bij de reconstructie van (de sociale stratificatie van) het gesproken Nederlands op basis van geschreven bronnen.
- 4 In staat zijn om zelf een document in ouder Nederlands te analyseren volgens de principes van de historische sociolinguïstiek.
- 5 Over de eigen bevindingen helder schriftelijk en mondeling kunnen rapporteren.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides bij colleges

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Geselecteerde wetenschappelijke artikelen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

collectief (tijdens het college), en persoonlijk (na afspraak)

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De studenten schrijven in de loop van het semester een korte paper (kritische reflectie op een historische tekst of een bestaande historisch-taalkundige studie en/of rapportage van kleinschalig empirisch onderzoek), alleen of in een kleine groep van twee of drie (richtlengte: 2000 woorden per persoon). Op het mondeling examen geven de studenten eerste een korte presentatie over die paper (5 à 10 minuten), waarna die verder wordt besproken, tegen de achtergrond van de stof die in de colleges aan bod is gekomen.

Studenten mogen voor de redactie van hun paper gebruik maken van GenAI-toepassingen als ze dat nuttig achten, maar ze blijven uiteraard zelf verantwoordelijk voor vorm en inhoud en zullen zich bij het mondelinge examen in staat moeten tonen om nadere toelichting te geven over alle aspecten van het werkstuk waarnaar door de examinerator gevraagd wordt.

Eindscoreberekening

Paper (50 %); mondeling examen, inclusief presentatie door de student (50 %)

Van de studenten Nederlands wordt in alle vakken verwacht dat ze hun competenties inzake lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheid verder ontwikkelen bij de voorbereiding van de lessen, tijdens de lessen, wanneer ze presentaties geven, een paper schrijven of een mondeling of schriftelijk examen afleggen.

Ook in dit vak wordt dus bij de evaluatie een niveau van talige competenties verwacht dat overeenstemt met de plaats van het vak in het curriculum.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid.
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar.
- 3 Mogelijkheid tot feedback via email of na afspraak tijdens kantooruren.

Exta informatie:

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>